

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΣΧΕΔΙΑ

Αναγκαία η συστηματική αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών σήμερα, μια ημέρα που αποτελεί ευκαιρία να αναρωτηθούμε τι κάνουμε τις υπόλοιπες 364 ημέρες του χρόνου για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος που βαθιάει όσο βαθιάει και η κρίση, επηρεάζοντας την υγεία μας, τη δημόσια ασφάλεια, την εγκληματικότητα, την παραγωγικότητα και τη διακυβέρνηση, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση για το 2013 της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον έλεγχο των ναρκωτικών.

Στην ίδια έκθεση επισημαίνεται πως, η πρόληψη και η θεραπεία παραμένουν ουσιαστικές για την αντιμετώπιση του οικονομικού και κοινωνικού κόστους της χρήσης ουσιών και είναι η πιο οικονομικά αποδοτική απάντηση.

Και φυσικά, δεν αρκεί μία μόνον ημέρα ευαισθητοποίησης για τις αιτίες του προβλήματος αυτού, που ταλανίζει την κοινωνία και ιδιαίτερα του πιο ζωντανού και δυναμικού κομμιού της, τη νεολαία.

Στην χώρα μας, η πρωτοφανής και παρατεταμένη οικονομική κρίση που συνεπάγεται ανεργία, κρίση αξιών και αρχών, αποπροσανατολισμό, απώριψη της διαφορετικότητας και έλλειψη σωστών προτύπων οξύνουν δραματικά τις όπες μέσα από τις οποίες η νεολαία οδηγείται στην απομόνωση, στην απελπισία, στο φόβο και τελικά στα ναρκωτικά.

Τα ναρκωτικά δεν βρίσκονται στο περιβάριο, οι εξαρτησιογόνες ουσίες είναι εδώ και χρόνια στο κέντρο μιας σκληρής κοινωνικής πραγματικότητας.

Η πρωτογενής πρόληψη αλλά και η εύκολη πρόσβαση στην θεραπεία από τις τοξικοεξαρτησεις είναι η εφαρμογή στην πράξη του δικαίωματος που συνιστά υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες της.

Η αντιμετώπιση του μεγάλου όμως αυτού προβλήματος δημιουργεί και υποχρεώσεις της κάθε κοινωνίας που σφειλει να πιέζει, να διεκδικεί και να απαιτεί πολιτικές λύσεις σε βάθος να απαιτεί συλλογική ευθύνη και δέσμευση.

Στο επίκεντρο η Υγεία

Στην Ελλάδα, κύρια ουσία κατάχρησης είναι η ηρωίνη και τα οπιοειδή ενώ με μια πιο πρόσφατη έρευνα του Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας διαπιστώθηκε ότι το 8,6% των ατόμων ηλικίας 12-64 ετών ανέφεραν χρήση παράνομων ουσιών, κυρίως κάνναβης. Στους νέους 15-34 ετών η επικράτηση στη χρήση της κάνναβης ήταν 10,8%.

Η ηπατίτιδα C αποτελεί το επικρατέστερο λοιμώδες νόσημα μεταξύ των χρηστών με μόνο έναν στους τέσσερις να ξέρει ότι πάσχει, ενώ αντιστοίχο είναι το ποσοστό αυτών που δεν έχει εξεταστεί ποτέ για τις ηπατίτιδες Β και C ή για τον ιό HIV.

Στο πλαίσιο αυτό, στην εκστρατεία για τα ναρκωτικά το κυρίαρχο θέμα φέτος είναι η Υγεία.

Οι εφηβικοί και οι νέοι ενήλικες είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στη χρήση ουσιών. Η χρήση στους νέους είναι διπλάσια από ό,τι στο γενικό πληθυσμό, η δε αύξηση της ανεργίας προκαλεί δόνηση του προβλήματος.

Παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας το παγκόσμιο πρόβλημα των ναρκωτικών εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρή απειλή για τη Δημόσια Υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία των ανθρώπων. Τείνει

επιπλέον να πάρει τη διάσταση και το χαρακτήρα της κοινωνικής απειλής.

Η λύση είναι η πρόληψη και η αγωγή υγείας που ως στόχο έχουν τη καλλιέργεια μιας θετικής στάσης ζωής αφ' ενός και την ανάπτυξη δεξιοτήτων αφετέρου που θα κρατήσουν τους νέους μακριά από τις εξαρτήσεις.

Στην Ελλάδα, υπάρχουν 73 Κέντρα Πρόληψης Εθισμού και Ψυχοκοινωνικής Προαγωγής της Υγείας, σε ένα πανεθνικό δίκτυο συνεργασίας μεταξύ ΟΚΑΝΑ και τοπικών αρχών και φορέων.

Το μήνυμα ελπίδας είναι ότι οι διαταραχές από τη χρήση των ναρκωτικών είναι και προληψίμες και θεραπεύσιμες.

Στα μηνυμάτα τους, με αφορμή τη σημερινή ημέρα, ο Πρόεδρος του Κέντρου Πρόληψης «Σχεδία» Στέφανος Τζιμογιάννης και ο Επιστημονικός Διευθυντής Βασίλης Κούτρας, τονίζουν την ανάγκη για ολόπλευρη και συστηματική αντιμετώπιση του φαινομένου των εξαρτήσεων, ενώ ειδική μείνεια γίνεται και στο σημαντικό ρόλο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινότητας.

Ο κ. Τζιμογιάννης, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η εξάρτηση είναι κοινωνικό φαινόμενο που συχνά συνδέεται με προβλήματα που έχουν να κάνουν με την αβεβαιότητα, την ανεργία, την οικονομική και πολιτιστική φτώχεια, προβλήματα που οξύνονται όλο και περισσότερο την περίοδο που διανύουμε».

Μέσα σε μια περίοδο κρίσης, η φετινή «επέτειος» κατά των ναρκωτικών, έρχεται να αναδείξει περισσότερο από ποτέ την ανάγκη για ολόπλευρη και συστηματική αντιμετώπιση του φαινομένου των εξαρτήσεων.

Η ευθύνη της πολιτείας είναι αδιαμφισβήτητη, ωστόσο αν οι ίδιοι οι πολίτες, εμείς, δεν κινητοποιηθούμε στον αγώνα της πρόληψης για να προστατέψουμε τη νεολαία μας από τη μάστιγα των ουσιών και των εξαρτήσεων, τα αποτελέσματα δε θα είναι θετικά», υπογραμμίζοντας ότι για το Κέντρο Πρόληψης «Σχεδία», κυρίαρχος στόχος ήταν και θα είναι, με τις προληπτικές παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, να ενισχυθεί η δυνατότητα του κάθε ατόμου να επλέγει ένα τρόπο ζωής μακριά από εξαρτήσεις.

Από την πλευρά του, ο Βασίλης Κούτρας, τονίζει: «Η παγκόσμια ημέρα κατά των ναρκωτικών αποτελεί για όσους ασχολούμαστε με το θέμα της εξάρτησης μια αφορμή για επικοινωνία, συνάντηση, και συζήτηση καθώς η αντιμετώπιση του συγκεκριμένου φαινομένου απαιτεί ενεργοποίηση των κοινωνικών δικτύων, συλλογική δράση και δέσμευση.

Ιδιαίτερα σήμερα που οι οικονομικές συνθήκες επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το άτομο και την οικογένεια, η χρήση ουσιών αποτελεί ένα δραματικό τρόπο με τον οποίο εκφράζεται η δυσφορία του σύγχρονου ανθρώπου απέναντι στην κοινωνική και πολιτιστική κρίση.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά νέες ψυχοδραστικές ουσίες και μάλιστα σε πρωτοφανείς αριθμούς και ποικιλίες, οι οποίες δεν υπόκεινται σε κανέναν έλεγχο, κάνουν θραύση στην Ευρώπη. Αυτές πωλούνται είτε ως νόμιμα ναρκωτικά είτε ως άλατα μανιού ακόμα και ως τροφές για τα φυτά ενώ κάθε μέρα κάνουν την εμφάνισή τους νέες ουσίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Αυξανόμενη απειλή για τη δημόσια υγεία συνεχίζει να είναι η κατάχρηση συνταγογραφούμενων φαρμάκων. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση από τους περίπου 4,5 εκατομμύρια χρήστες ουσιών που χρειάζονται θεραπεία παγκοσμίως, μόνο 1 στους 6 είναι ενταγμένοι σε κάποιο πρόγραμμα. Ο ΟΗΕ μάλιστα συστηνει στις κυβερνήσεις να εξασφαλίζουν την επαρκή και σταθερή χρηματοδότηση των προγραμμάτων πρόληψης, θεραπείας και επανένταξης, ακόμα και σε περιόδους λιτότητας...

Οι δράσεις του Κέντρου Πρόληψης «Σχεδία» τα 20 χρόνια που δραστηριοποιείται στην τοπική κοινωνία των Ιωαννίνων, έχουν στόχο να ενδυναμώσουν ψυχολογικά και κοινωνικά το άτομο καθιστώντας το ικανό να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις δυσκολίες και τις προκλήσεις της ζωής. Τα προγράμματα πρόληψης χρησιμοποιώντας πολυώνθετες στρατηγικές παρέμβασης και μακροχρόνιο σχεδιασμό προσπαθούν να δημιουργήσουν στο άτομο προστατευτικούς μηχανισμούς μέσω της ανάπτυξης κοινωνικών και ατομικών δεξιοτήτων, με ειδική έμφαση στην ικανότητα διαχείρισης δύσκολων και αγχογόνων καταστάσεων με υγιείς τρόπους, στην λήψη ικανοποίησης μέσω κατάκτησης μακροπρόθεσμων στόχων και στη βελτίωση της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων».

Στο μεταξύ, Το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Νομού Ιωαννίνων «Σχεδία», θα πραγματοποιήσει σήμερα Πέμπτη και ώρα 10:30-13:00 στον πεζόδρομο Μπότσαρη, δημιουργικά - εικαστικά εργαστήρια με το μήνυμα «Σχεδιά-ζω τον κόσμο που ονειρεύομαι» σε συνεργασία με τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης: ΚΔΑΠ «Ρόδο», ΚΔΑΠ «Αερόστατο», ΚΔΑΠ «Σβούρα», Εργαστήρι Εικαστικών Τεχνών «Ζωγραφί - Ζω».

ΕΙ
ΚΙ
ΤΕ
ΤΕ
Β
Ο
ΚΙ
Μ
ΟΜ
Μ
Α
Ρ
Σ

Δ

Α

Τ

Τ

Α

Λ

Π

Π

Ν

Κ

Ε

Κ

Μ

Ι

Υ

Τ

Π

Υ

Γ

Β

Π

Π

Π

Κ

Σ

Ι

Λ

Σ